

OBSAH

1		1
<p>Vilém Závada: <i>Rodný kraj</i> (Cesta pššky) 1 Vojtěch Martínek: <i>Sedláci prodávají pole</i> (Jakub Oberva) 1 Vilém Závada: <i>Ostrava</i> (Cesta pššky) 7 Jan Čep: <i>Cesta k horám</i> (Letnice) 8 Jarmila Glazarová: <i>Tetka Karolinka</i> (Vlčí jáma) 10 Petr Bezruč: <i>Sviadnou</i> (Slezské písně) 12 Vojtěch Martínek: <i>V Kolonii</i> (Plameny) 12 A. C. Nor: <i>V hospodě v neděli</i> (Bürkental) 16</p>	<p>František Lazecký: <i>Můj kraj</i> (Studna v sel- ském dvoře) 19 <i>Na tych fojtonych lukach</i> (Lidová z Hukvald, zapsal L. Janáček) 20 František Nechvátal: <i>Z Bezručova kraje</i> (Bez- ručův kraj) 21 František Palacký: <i>Hodslavice</i> (Vlastní životopis) 21 Petr Bezruč: <i>Zem pod horami</i> (Slezské písně) 22</p>	
2		2
<p>Jaroslav Durych: <i>Beskydy</i> (Básně) 25 Čeněk Kramoliš: <i>Doliňáci</i> (Bratři Doliňáci) 25 Jarmila Glazarová: <i>Františčin život</i> (Advent) 26 <i>Lidová z Jasenky u Všetína</i> (Frant. Bartoš, Nár. písně moravské) 30 Methoděj Jahn: <i>Smrt starých</i> (Nevzešlo ráno) 30 Svatopluk Čech: <i>Na Radhošti</i> (Vzpomínky z cest a života) 35</p>	<p>Petr Bezruč: <i>Ondráš</i> (Slezské písně) 38 František Táborský: <i>Rusava</i> (Rusava) 38 Svatopluk Čech: <i>Jaro v Rožnově</i> (Vzpomínky z cest a života) 39 Jan Petrus: <i>Jura žene na pastvu</i> (Ogaři z dýchuty) 41 Josef Merhaut: <i>Hostýnská pout</i> (Andělská sonata) 45</p>	
3		3
<p>F. S. Procházka: <i>Haná</i> (Kráľ Ječmínek) 47 František K. Křen: <i>Hanácký král</i> (Na té naší Haně) 48 Tomáš Kuzník: <i>Opis kroje, obyčejů a povahy</i> <i>Hanáka</i> (Múza moravská) 50 Josef Koudelák: <i>Reka Morava</i> (Na dřevě kříže) 52 Petr Bezruč: <i>Hanácká pes</i> (Slezské písně) 55 Ondřej Prikryl: <i>Haná a Romža</i> (Haná a Romža) 54 Otakar Bystřina: <i>Stavečkiv náorat z nebe na</i> <i>zemi</i> (Hanácká legenda) 54</p>	<p>Josef Krasoslav Chmelenský: <i>Kroměříž</i> (Kvítí polní z Moravy a Slezska) 58 Vítězslav Nezval: <i>Z okna vlaku</i> (Sbohem a šáteček) 58 J. K. Chmelenský: <i>V ýškov</i> (Kvítí polní z Moravy a Slezska) 59 J. K. Chmelenský: <i>Olomouc</i> (Kvítí polní) 59 František Nechvátal: <i>Píseň na Hanou</i> (Vedro na paletě) 59 Jiří Wolker: <i>Sotaj Kopeček</i> (Básně) 60</p>	
4		4
<p>Františka Pecháčková: <i>Zlín v létě</i> (Chléb náš vezdější) 65 Svatopluk Čech: <i>Slovácká chalupa</i> (Vzpomínky z cest a života) 66 Petr Bezruč: <i>Kyjoo</i> (Slezské písně) 68 Vilém Mrštík: <i>Díváky</i> (Zlatá nit) 68 Jan Herben: <i>Stará škola</i> (Slovácké děti) 69</p>	<p>Alois Mrštík: <i>Na vojnu</i> (Rok na vsi) 71 J. K. Chmelenský: <i>Velehrad</i> (Kvítí polní z Moravy a Slezska) 74 Vincenc Furch: <i>Velehrad</i> (Hlasy velehradské) 74 Jan Herben: <i>Stárci</i> (Moravské obrázky) 74 Otakar Theer: <i>Vzpomínka na Slovácko</i> (Básně) 77 T. G. Masaryk: <i>Rok na vsi</i> (K. Č.: Hovory) 77</p>	

Jan Kollár: <i>Brno</i> (Slávy dcera)	81
Vilém Mrštík: <i>Soratka</i> (Kalendář Nár. listů 1907)	81
František Nechvátal: <i>U mohyly míru</i> (Matejské znamení)	85
Jiří Mahen: <i>Nad Brnem</i>	84
<i>Lidová píseň z Lišné</i> (Frant. Bartoš: Moravské lidové písně)	85
Jaroslav Marcha: <i>Z naší dědiny</i> (Ptací svět)	85
Jan Kollár: <i>Kralice</i> (Slávy dcera)	88
Josef Uher: <i>Tkalci z Lomnice</i> (Má cesta)	89

Ant. Sova: <i>Krajina českomoravského pohoří</i> (Z mého kraje)	105
Vladislav Vančura: <i>Tři řeky</i> (Tři řeky)	105
Jan Dokulil: <i>Pod mračny</i> (Tvým slovem)	105
Jan Zahradníček: <i>Krajina o těle</i> (Návrat)	106
Antonín Sova: <i>Město</i> (Zlomená duše)	107
Jan Zahradníček: <i>Návštěva</i> (Jefáby)	107
Jakub Deml: <i>Rodný kraj</i> (Rodný kraj)	108
Viktor Dyk: <i>Kraj básníkův</i> (Devátá vlna)	110
Karla G. Prokšová: <i>Jak ozpomínky běží</i> (Katalog krajinské výstavy v Mor. Budějovicích 1929)	111
Vítězslav Nezval: <i>Poozdech</i> (Pět prstů)	115
Miloslav Bureš: <i>Chudá láska</i> (Chudá láska)	115
Petr Kříčka: <i>Synové země</i> (Bílý štít)	114
S. K. Neumann: <i>Lamači</i> (Kniha lesů, vod a strání)	114
František Hamza: <i>Uzlíček země hrobové</i> (Želivské romance)	115
Petr Kříčka: <i>Šípek</i> (Šípkový keř)	119
Antonín Sova: <i>Při západu slunce o želivě</i> (Z mého kraje)	120
Ladislav Quis: <i>Žížkovo pole</i> (Balady)	121
Josefa Vejrychová: <i>Kozlovský kopec</i> (Jak bývalo v Kozlově)	121

Otakar Theer: <i>Jižní Čechy</i> (Mé Čechy, z knihy Všem u vzdory)	145
Josef Holéček: <i>Jihočeská krajina</i> (Naši I.)	146
<i>Jihočeská lidová píseň</i>	148
<i>Lezla bábrložka</i> (Karel Weiss: Český jih a šumava v písni)	149
<i>Krahulína a hůdě</i> (Zapsal Dr. M. Haller na Kaplicku)	149
Marie Majerová: <i>Vltava</i> (Přehrada)	150
Vladislav Vančura: <i>Stránka dějepisu</i> (Kronika starých časů)	151
Antonín Sova: <i>Píseň z jižních Čech</i> (Drsná láska)	153
Otakar Mokřý: <i>Zlatá Koruna</i> (Básně)	155
Jan Neruda: <i>Česká Florence</i> (Eklogy)	154
Tereza Nováková: <i>V klášteře</i> (Drašar)	155

Bartoš Vlček: <i>Ulice</i> (Marný zápas)	90
Rudolf Těsnohlídek: <i>Duch dějin na ulici</i> (Kolonia Kutejsk)	95
Josef Uher: <i>Krajina pod horami</i>	98
František Halas: <i>Brno</i> (Lidové noviny 1954)	99
Josef Merhaut: <i>Zpívající zvon</i> (Andělská sonata)	99
Petr Bezruč: <i>Židlochovický park</i> (Slezské písně)	102
J. K. Chmelný: <i>Brno</i> (Kvítí polní z Moravy a Slezska)	102

Karel Havlíček: <i>Borošský kostelíček</i> (Tyrolské elegie)	122
Alois Jirásek: <i>Nedošinský háj</i> (Filosofská historie)	125
Tereza Nováková: <i>V Litomyšli</i> (Jan Jílek)	125
Karel Václav Rais: <i>Horský kraj</i> (Západ)	126
Jaroslav Vrchlický: <i>Svojanovské granáty</i> (Svlačce na úhoru)	128
Tereza Nováková: <i>V 18. století</i> (Na Librově gruntě)	150
Jiří Wolker: <i>List z deníku</i> (Deník 15letého skauta)	151
František Hamza: <i>Jsmo v Zálesí</i> (Šimon kouzelník)	155
Jaroslav Vrchlický: <i>Krajina u Lichnice</i> (Já nechal svět jít kolem)	154
Anna Marie Tilschová: <i>O králi hraček</i> (Na horách)	158
Jan Morávek: <i>Návrat</i> (Dědičný hřích)	140
Jan Vrba: <i>Sázava</i> (Sázava)	140
Antonín Sova: <i>To u nás jsmo</i> (Z mého kraje)	142
Jan Herben: <i>Blaník</i> (Hostišov)	142
Jaroslav Vrchlický: <i>Blanický zvon</i> (Život a smrt)	145
Vladislav Vančura: <i>Marhoulovo městečko</i> (Pekař Jan Marhoul)	144

Jaromír Borecký: <i>Rodnému městu</i> (Sborník Budivoje 1917)	156
Ladislav Stehlík: <i>Doudleby</i> (Zpěv k zemi)	157
Jan Herben: <i>Tábor</i> (Hostišov)	157
Mir. Haller: <i>Duše krajiny</i> (Příloha Hollara sv. 3.)	159
Josef Sv. Machar: <i>Matka Žižkova</i> (Golgatha)	161
Otakar Mokřý: <i>U Trocnova</i> (Dumy a legendy)	162
Antonín Sova: <i>Rybníky</i> (Z mého kraje)	165
Rudolf Rouček: <i>Rybolov</i> (Sborník SJV 1955)	164
Lad. Stehlík: <i>Třeboňská madona</i> (Zpěv k zemi)	164
Viktor Dyk: <i>Země Chelčického</i> (Marnosti)	165
Josef Holéček: <i>Loutkáři, biřici, formani</i> (Naši X.)	165
Marie Majerová: <i>Cesta Husova</i> (Má vlast)	172
Adolf Heyduk: <i>U Albrechtic</i> (Zpěvy pošumavského dudáka)	174

Jaroslav Vrchlický: <i>Západní Čechy</i> (Bodláči z Parnassu)	175
Jan Vrba: <i>Svatba</i> (Boží mlýny)	177
Antonín Klášterský: <i>Chodská máma</i> (Chodský píseň)	180
Josef Cisler: <i>Zápas</i> (Na haltravské stoupě)	181
Jindřich Šimon Baar: <i>Bulacína</i> (Rodnému kraji)	186
Božena Němcová: <i>Obrázek z okolí domážlického</i> (Z Chodska a odjinud z Čech)	187
A. Klášterský: <i>Z cest</i> (Krbcová Panorama Sumavy)	190
Alois Vojtěch Šmilovský: <i>Na Sumavě</i> (Parnassie)	190
Miloslav Matas: <i>Pozdrav Sumavě</i> (Krbcová Panorama Sumavy)	192

Jan Frant. Hruška: <i>Z návštěv u posledního chodského dudáka</i> (Naši pod Čerchovem)	192
Jan Šnobl: <i>Klatovské náměstí</i> (Spirála dní)	194
Václav Benš Trebizský: <i>Plzeňští a Rokycanští</i> (Z různých dob I.)	195
Jaroslav Vrchlický: <i>Balada o smrti Jana Koziny</i> (Selské balady)	198
Jaroslav Bednář: <i>Bolevec</i> (Ze sbírky Lidská tvář)	200
Adolf Heyduk: <i>Pozdrav Pošumaví</i> (Zpěvy pošumavského dudáka)	200
Eliška Krásnohorská: <i>Modré hory v dáli</i> (Ze Sumavy)	200

Karel Horký: <i>U Rožmitálu</i> (Horkého útanka)	201
Jaroslav Durych: <i>Skořice</i> (Hadí květy)	202
Karel Hynek Mácha: <i>Karlův Týn</i> (Dílo I.)	205
Quido Maria Vyskočil: <i>Mechy rodných stěch</i> (Stříbrné město)	204
Josef Rybák: <i>Město</i> (Začíná století)	204
Karel Sezima: <i>Séro houstne</i> (Hudba samoty)	205

Frant. Ladislav Čelakovský: <i>Dárek z pouli</i> (Ohlas písní českých)	207
Josef Merhaut: <i>Při pohledu z Točnicka</i> (Básně)	207
F. X. Svoboda: <i>Okouzlení</i> (Okouzlení)	208
Fr. Branislav: <i>Cestou k domovu</i> (Bílý kruh)	210
Růžena Svobodová: <i>Pokojný dům</i> (Posvátné jaro)	210
F. X. Svoboda: <i>Vesnice</i> (Květy mých lučin)	211

Jaroslav Vrchlický: <i>Motiv</i> (Co život dal)	215
Karel Hynek Mácha: <i>Křivoklát</i> (Křivoklát)	215
Zikmund Winter: <i>Rakovnické primátor</i> (Rakovnické obrázky)	215
J. Skarlandt: <i>Krajina u Kladna</i> (Právo lidu 1924)	218
Marie Majerová: <i>Betlem</i> (Má vlast)	218
Antonín Klášterský: <i>Slavíci krále Jana</i> (České balady a romance)	220

Karel Konrád: <i>Ulice, parky</i> (Rozchod)	221
V. Benš-Trebizský: <i>Na slanských stinadlech</i> (Z různých dob)	222
Vilém Mrštík: <i>Ohře</i> (Výbor i beletrie od J. Kampra)	224
Jaroslav Hilbert: <i>Dům na náměstí</i> (Dům na náměstí)	226
Josef Kopta: <i>Chlapec a bůh</i> (Jen na chvíli)	227

Jan Neruda: <i>Dvě drahá místa</i> (Básně)	229
Jaroslav Vrchlický: <i>Dětská píseň na řípu</i> (Pavučiny)	229
Josef Hora: <i>Říp</i> (Pracující den)	230
Václav Renč: <i>Óda na Říp</i> (Trojzpěvy)	231
Karel Hynek Mácha: <i>Kokořín</i> (Cikání)	235
Viktor Dyk: <i>Nalada Polabí</i> (Anebo)	235
J. V. Sládek: <i>Mělnická balada</i> (V zimním slunci)	235

Vítězslav Hálek: <i>Cesta na Oupor</i> (Almanach Um. Besedy Máj 1872)	236
Vítězslav Hálek: <i>Na statku</i> (Na statku a v chaloupce)	237
Viktor Dyk: <i>Odchod</i> (Zápas Jiřího Macků)	239
Jan Neruda: <i>Z mělnické skály</i> (Knihy veršů)	240
Viktor Dyk: <i>Peregrinův náorat</i> (Mladost)	240
Jan Opolský: <i>Před pomníkem Viktora Dyka</i> (Čtvrtky II.)	242

Otakar Theer: <i>Údolí a řeka</i> (Z básně Mé Čechy ze sbírky Všem u vzdory)	245
Alois Jirásek: <i>Kovářova rokle</i> (Sousedé)	244
Karel Selepá: <i>Modlitý dům v Potštejně</i> (A to je ta krásná země)	248

F. X. Svoboda: <i>Krkonoše</i> (Sborník „Naše Podkrkonoší“)	252
Božena Němcová: <i>Pověst o Turyni</i> (Babička)	253
Bratři Čapkové: <i>Krkonošova zahrada</i> (Krkonošova zahrada)	253

Karel Hynek Mácha: <i>Pout krkonošská</i> (Pout krkonošská)	256
Josef Hora: <i>Na horách</i> (Domov)	257
Antal Stašek: <i>Sedění duchoděrců</i> (Z Blouznivců našich hor)	258
J. K. Šlejhar: <i>Opuštěná dědina</i> (Dojmy z přírody a společnosti)	261
<i>Kumburskej zámeček</i> (K. J. Erben, Prostonárodní české písně a říkadla)	262
Svatopluk Čech: <i>V záři pyropů</i> (Vzpomínky z cest a života)	262

13

Jaroslav Vrchlický: <i>Polabině</i> (Pavučiny)	275
Zdeněk Němeček: <i>Nikde na světě</i> (Vějíř z poledníků)	275
Ignát Herrmann: <i>Hradec Králové</i> (Blednoucí obrázky)	276
Josef Sv. Machar: <i>Sonet z vesnice</i> (Čtyři knihy sonetů)	277
Karel Leger: <i>Krajina</i> (Zapomenuté sny)	278
Josef Kajetán Tyl: <i>Pomněnky z Roztěže</i> (Pomněnky z Roztěže)	278
Jan Kořínek: <i>Kšaft starých horníků</i> (Staré paměti kutnohorské)	279
Vladimír Vokolek: <i>Červencový pastel</i> (Žíněné roucho)	280
Josef Sv. Machar: <i>Mé rodiště</i> (Konfese literáta)	280

14

Josef Kajetán Tyl: <i>Panorama</i> (Spisů sv. V., Praha)	287
Jan Kollár: <i>Bílá Hora</i> (Slávy dcera)	288
Karel Hynek Mácha: <i>Kanálská zahrada</i> (Dílo II.)	288
Jan Neruda: <i>Staroměstská věž</i> (Zpěvy páteční)	289
Karolina Světlá: <i>Letohrádky</i> (Ze staré Prahy)	289
Antonín Sova: <i>Pražská skizza</i> (Realist. sloky)	290
Julius Zeyer: <i>Na mostě</i> (Tři legendy o krucifixu)	291
Jaroslav Vrchlický: <i>Staroměstské náměstí</i> (Má vlast)	292
Ignát Herrmann: <i>Pražské poupě</i> (Bodří Pražané)	292
Karel Šelepa: <i>Rajka severu</i> (Praha)	295
Jakub Arbes: <i>Chrám v soumraku</i> (Ukřižovaná)	294
Jiří Karásek ze Lvovic: <i>Mše u Panny Marie</i> (Vítězné (Hovory se smrtí))	295

Karolina Světlá: <i>Horští blouznivci</i> (Romaneta z Ještěda)	265
Jan Opolský: <i>Navaro</i> (Čtení z hvězd a obelisků)	265
Jan Knob: <i>Sykot brusů</i> (Písmo času)	265
Jaroslav Durych: <i>Alej</i> (Plížení a pouti)	266
K. V. Rais: <i>Ve skále</i> (Mezi lidmi)	268
Rudolf Medek: <i>Trosky</i> (Český Ráj)	270
Josef Knap: <i>Kraj kouzel</i> (Cizinec)	270
Fráňa Šrámek: <i>Sobotecký hřbitov</i> (Splav)	271

13

F. X. Šalda: <i>Apostrofa mého kraje</i> (Nova et vetera)	281
<i>Lidová z Čáslavska</i> (K. J. Erben: Prostonárodní české písně a říkadla)	281
Rudolf Krupička: <i>Rodný kraj</i> (Práh srdce)	282
Ladislav Quis: <i>Sedlická ballada</i> (Ballady)	285
Karel Vika: <i>Kraj po regulaci</i> (Na regulaci)	285
Josef Pelíšek: <i>Čáslavsko</i> (Sborník Kde domov můj)	284
Josef Sv. Machar: <i>Snění na břehu</i> (Konfese literáta)	284
S. K. Neumann: <i>Vodárenská věž</i> (Srdce a mračna)	285
Josef Holý: <i>Černová noc</i> (Vašiček Nejtlů)	286
S. K. Neumann: <i>Středočeská krajina</i> (Sonata horizontálního života)	286

14

František Táborský: <i>Lidová lóže</i> (Praha v barevných dřevorytech)	297
Antonín Sova: <i>Budoucímu přístavu</i> (Soucítí i vzdor)	298
Vilém Mrštík: <i>Jitro</i> (Santa Lucia)	299
Josef Hora: <i>Nad Prahou</i> (První kniha básní)	500
Vladimír Neff: <i>Na Kampě</i> (Z dosud nepojmenovaného románu)	501
Jaroslav Seifert: <i>Waldštejnská zahrada</i> (Jaro, sbohem)	505
Géza Včelíčka: <i>O staré řasnooce</i> (Ze sbírky Pěšinou snů)	504
Vítězslav Nezval: <i>Co dělá polední slunce s Prahou</i> (Praha s prsty deště)	506